

széd" jó uraim és nem az, mely a budapesti kaszinóban elhangzott.

Erre a beszédre kellett volna összekoccni a pezsgős poharaknak és szent fogadást tenni, hogy csak a magyar ipari fogják jövőre pártolni.

A mit Önök elmulasztottak, azt pótolta a kolozsvári nemzeti kaszinó, illetve annak elnöke *Fekete Gábor*, ki beszédjének hatását örömmel szemlélhette abban a tomboló lelkesedésben, mely hallgatóságát végigjárta.

Hisszük, hogy e szavak nem hangzanak el eredménytelenül, a társadalom megmozdul e felhívásra, melynek teljesítése mindnyájunk öröme, elmulasztása pedig mindnyájunk fájdalma leend.

Dicséret és elismerés *Fekete Gábornak*, ki önként, saját lelkiismeretétől vezettetve Kolozsvárt újra felemelte a már lakadni kezdett zászolt és nemcsak szóval, de tettekkel is igyekszik bizonyítani miként, hogy és mely irányban kell cselekednünk.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, február 9.

A hétfői nap rendszerint csöndes nap. A képviselők kevesen s később jönnek. A múlt napok viharai még halvány emlékként sem kóvályognak a Ház levegőjében, helyette azonban por kóvályog bőven. A képviselőháznak ma ugyanis porolóp napja van. Kiporolják a drága szőnyegeket, amik a folyosókon végig futnak. Valami csőrendszér-félével végzik a tisztítást a munkáját s erről a rendszerről azt mondják, hogy portmentesen teljesíti hivatását. Ujabb bizonyoság az arra, hogy nem minden igaz, amit mondanak. Mert bizony manapság még a portmentes poroló készülék is megirigyl a kormányt s ő is port hint a tisztelt honatyiak szemébe.

A katonai vitát folytatják természetesen az ülésen. A szónokok ma kissé gyorsabb tempóban pergetik beszédeiket és mégis-mégis a szokottnál is lassabb volt az ülés folyása.

Itt számol be róla a tudósításunk:

A képviselőház ülése.

Gróf Apponyi Albert féltizenegykor nyitja meg az ülést. Pár irrományt terjeszt elő s már át is adja a szót az első szónoknak.

Balogh Mihály szöval fel elsőnek a katonai javaslatok mai vitájában. Hangsúlyozza, hogy mennyire szükséges a nemzeti érzés a hadseregben. Például hozza fel rája a legutóbb lezajlott bur háborút. Ilyen nemzeti érzést sajnos nem lát a közös hadseregben, ezért nem is szavazza meg a katonai javaslatokat. (Tetszés a baloldalon.)

Domahidy Elemér kormánypárti képviselő a második szónok. Szerinte a kormány a körülmenyek kényszerítő sulya alatt volt képtelen e javaslatokat beterveztetni. Kötelessége teljesített tehát a kormány. És a parlamentnek is a háza iránt való kötelessége, hogy a javaslatokat elfogadja, nehogy váratlan és végzetes meglepetés érje az országot. Polemizál Mócsy Bélával, aki szerint a javaslatok elviselhetetlen terheket rónak a nemzetre. Kimutatni próbálja, hogy ez nem áll s kijelenti, hogy ő elfogadja a javaslatokat. Elfogadja,

tudok amugy szeliden, ábrándosan szeretni az én szerelmem szenvedély, izzó, hatalmas, vézzbedöntő! Bajt hozhat reám... Nem szerethetek senkit, míg szabad nem leszek!...

Es egész uj hangon kezdett beszélni. Nem a férfinak szólt már, a szerelmes lo-vagnak, hanem az ügyvédnek.

— Nézzé Jász! Gondoltam egyet! Annnyit értek a válás dolgából, hogy költi-beltől onnak kell lennie... Hát az itt valami fontos nem igen lenne....

— Gondolkozzon. Valami akadna.... — Aztán az is elég, ha mindkét fél beleegyezik a válásba! Nos, én úgy gondoltam, hogy irok egy levelet az én Délen kőszájó uramnak. Feltárok neki mindent őszintén, bocsánatot kérek tőle hütlensé-gemért olyan esekelő szavakkal, hogy engedni fog.... Megkérem, hogy szabadítsuk föl magunkat e kényszerkötélkelek közül! Adja beleegyezését a válásba és indítsa is meg a válóper, vagy én indítom meg....

Az már egyre megy.... ugye-e?

Az ügyvéd bizalmasanul rázta a fejét. — Okom van hinni, hogy ha nekem el nem mondott más okai nincsenek, nem fog olyan egyenesen menni az ügy. Nem tételezek fel férjéről annyi pipogyságot, hogy egy bármilyen hangu levél hatása alatt erre képes legyen!

— Mondja vajjon szereti még magát?

Az asszony mosolygott.

— Azt hiszem nagyon. Eppen a régi szerelmemben bízom, hogy teljesíteni fogja kérésemet! — ő gyenge lelke nem fog akarni büntetni!

— Meglátjuk! — vonta fel vállát Jász Tibor. — Mikor ír neki?

— Még ma reggel. Ahogy haza megyek.... béli ruhában, ezzel a hangulatommal!

— S vajjon mikor lehet rá válasz?

— Egy hét alatt feltétlenül.

— Várunk! — mondta erős hangsulyal a férfi.

— Várunk.... sőhajtott a csodálatos türelmetlenséggel az asszony.

(Vége köv.)

nem lelkesedéssel ugyan, de a szükségessé-gük tudatában és azért, mert birjuk a hon-védminiszter ígéretét, hogy be fogja hozni a két évi szolgálatot.

Komjáthy Béla: Ezt nem ígérte a miniszter.

Domahidy Elemér: Sürgeti a védtör-vény és a védtörvény-utasítás reformját. Követeli, hogy a közös hadsereg magyar-orzági hadköteleseinek a behívókat segélyb okiratokat magyar nyelven is állítsák ki. Ismétli: nem örömmel, de szükségből elfo-gadja a javaslatokat.

Szalay László: Azzal kezdi, hogy a javaslatokat nem fogadja el. Andrassy Gyula beszédéről polemizál ezután. Szomoru, hogy a magyar nyelv jogait, magy-ar emberrel szemben is meg kell vé-deni. Hangoztatja a nemzeti hadsereg szük-ségességét, melynek magyar legyen a nyelve, magyar legyen a szelleme. A tényleges álla-pot sajnos más. A közöshadsereg csak torzképe a nemzeti hadseregnek. Még csak közösnnek sem lehet mondani, mert abban nincs magyar semmi. Csak a legénység meg a pénz magyar. De magyar nemzeti érzés, az nincs benne. Nem ismer az ma-gyar királyt, csak legfőbb hadurat és elti-por mindent, ami nem császári. Ilyen ha-dsereg az ország nem áldozhat. Különb-en is a hadsereg erejét fokozni lehetne a fenálló keretek között is. A szölo is évek hosszu során át volt katoná.

Fejérváry Géza báró: Nagyon ör-vendek!

Szalay László: A vitézségi érdmet ugyan nem kaphattam meg, mert nem adó-dott rája alkalom, de a jubiláris medáliát én is megkaptam.

Fejérváry Géza báró: Ez is szép! Szalay László: Ez az érem is azt bizonyítja, hogy ma is ily téves fogalmaik vannak a hadügyi vezetőségnek a koronázásról. Nem ismernek magyar királyt, csak osztrák császárt.

Fejérváry báró: Ez tévedés! Gabányi Miklós: Semmi közünk az osztrák császárhoz.

Szalay László: Én a katonai pályá-mat a gyalogságnál kezdtem.

Fejérváry báró: Ez is szép! Benedek János: Hisz a miniszter is az.

Szalay László: De azt mondják a rozsz nyelvek, hogy a miniszter jobban ked-vez a lovaságnak, csakhogy azt higylék róla, hogy ő is lovas, pedig nem az. (De-rütség) — A szölo ezután rátér arra, hogy a gyalogságnál igen sok időt töltönek el a testgyakorlással, fegyverfogással.

Fejérváry báró: Ez is szükséges. Szalay László: Jobb volna, ha a tragédiában képeznék ki jobban a katoná-ságot!

Gabányi Miklós: Bizony kolléga! (Derütség.)

Fejérváry báró: Kolléga?

Rákosi Viktor: Kolléga hát! Hisz ő is öreg bakal! (Derütség.)

Madarász József: Pocséka-kerülő!

Szalay László: Követeli a magyar vezényleti nyelvet. Ez nem veszélyeztetli a feltélt egyiséget. A német vezényleti nyelv csak a császári ház hagyományainak a kö-vetelménye. S innen van, hogy a magy-ar-ság nem érvényesülhet képességeihez mér-ten. A mostani helyzet valóban páratlan. A tiszték és legénység közt nem lehet meg a kölcsönös bizalom. Ez pedig nagy baj. A katonai nevelő intézetekben a magyar nyel-vet a nemzetiségi nyelvek közé degradálják. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a ma-gyar ezredeknak magyarok legyenek a tisztjei és hogy a magyar katonai iskolák magyar szellemben vezessenek.

Az élelmezésnél a szállítások ellen vannak kifogások. Csak egy példát hoz fel. Kassán és vidéken kitűnő káposzta terem, ugy hogy messze vidékre szállítják azt. És az ott állomásozó katonaságnak mégis Mid-ritzből (Ausztria) szállítják a káposzta szükségletet. (Mozgás a szélsőbalon.)

Thaly Kálmán: (A miniszterhez) Most tessék közbeszólni.

Szalay: A katonai beszállításioknál és fuvarozásoknál is hiányzik a paritás elve. Ausztriában sokkal többet fizetnek ezekért, mint nálunk. Követeli, hogy a kvóta arányában történjék ez. (Helyeslés.) Főlemlíti az 1868 évi királyi kékizratot a magyar tiszteknek a magyar ezredekhöz történendő visszahelyezésekre és bírálja a király szavahihetőségét. (Mozgás.)

Elnök: Nem engedheti meg, hogy a király személyét belevonják a vitába. (Ügy van! a jobboldalon.)

Rigó Ferenc: A császárt vont!

Szalay: Olyan hadsereget kíván, a mely minden tekintetben magyar. A javas-latokat nem fogadja el. (Zajos helyeslés a balon és a szélsőbalon.) A szónokot sokan üdvözlik.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüg-geszi.

Tíz perc szünet.

Szünet után Bakó József beszél. Át-lagos számítás szerint — ugymond tizen-hatezerhat száz földmivesnek kell reggeltől estig dolgoznia, hogy annyit keressen, a mennyit a király egy napra eső civilistája kiesz. Inkább a nép nyomorán kell segí-teni és nem a civilistát emelni két millió koronával. Olyan szegény a király, egyszerű már ő maga is hitte ezt, mikor a Kenesei ref. egyház segélyért fordult hozzá és — nem kapott s mmit. De később megtudta, hogy a királynak mily óriási magánvagyo-na van. Ez a két millió a nép zsebéből megy, majd eljön az idő, mikor a kormánypárt keservesen fog azért lakolni, ha majd szá-mot ad erről.

Rákosi Viktor: Áprilisban, az új választásokor.

Bakó József: A katonaság kiszívta az ország véré. Valóságos szörnyeteg. Nem fogadja el a javaslatot.

Az ülés végén Szöll Kálmán minisz-terelnök írásbeli indítványt terjesztett a

Ház elé az üléseknek egy órával való meg-hosszabbításra iránt.

A holaapi ülés egyszerű szavazással dönt az indítvány felett.

A katonabanda és a Des-teapla-te.

Egy szászvárosi koncert epizódja.

Kolozsvár, február 9.

A miket a most folyó véderő-vitában a hadsereg és a nemzeti szellem között való ellenlábás viszonyról mondanak, azoknak sokban ad igazat az az eset, a mely Szász városon történt.

A szászvárosi „Libertatca” című ro-mán újság egy legutóbb megjelent száma került hozzánk, amely lelkesedéssel refe-rál róla.

Elmondja, hogy a szászvárosi katoná-zenekar a napokban, a Transylvánia szálló-ban hangversenyt rendezett azon emlék-oszlop javára, a melyet az ez ednek az 1866-iki háboruban elesett hőseinek akar-nak állítani. A Transylvánia nagyertermét — írja — zsúfolásig megtöltötte a német, román és magyarokból álló publikum. A hangverseny bevétele 700 korona volt, a melyből 600 korona esik a szobor javára.

A hangverseny műsora, folytatja, élve-zetes volt; mindenik száma nagy hatást keltett. Negyedik számának, a szünóra előtt, román piéce következett *Muresannak* „Ab-ránd, román dalok nyomán” című műve. Nagy lelkesedést keltett, a mikor ennek során a zenekar *Desteapta-te Romane* kez-deti dainak szívet emelő akkordjait ját szotta....

A többi az e fölött való áradozás, végig.

Hogy miért kelti olyan öröme és lelkesedésre a román lapot, a *Desteapta-te Romane* kezdeti dal? Van annak is nyitja.

A *Desteapta-te Romane* az „elnyomott” magyarországi románok szabadság dala. A szövege magyarra fordítva, körülbelül ennyi:

„Ébredj román, évszázados álmodból, a melybe zsarnokok keze döntött. Ütött a sza-badság órája....

Ennek a dainak költője, Muresán András, Magyarországon élt, itt írta ezt a dalt. Nyilvánvaló hogy a „zsarnok” alatt a magyarokat érti. Szóval ez a nóta: iz-gatás a magyarság, a magyar állami fen-sőbbség ellen.

Es ezt a nóta játsza a közös pénzen fenntartott cs. és kir. hadsereg zenekara, nem is suttogóban, hanem nyíltan, hang-verseny műsorán.

Még annak is, aki nem keresi min-denben a magyarság sérelmeit és aki csőp-pet sem sovinita, arcába kergeti ez a do-log a vért. Ha egy magyar tartalékos tiszt a Kossuth-nótát énekli, azt lefokozzák, megfosztják rangjától. És a közös hagsereg zenekara nyíltan játszik egy román nóta-t, a melynek minden sora izgatás a magya-rok ellen és amely miatt magyar bíróságok több izmatól fogtak perbe.

Remélhető, hogy lesz a képviselőház-nak tagja, a ki ezt a botrányt szóvá teszi a parlamentben.

A megcsalt püspök.

Kalander, mint miniszteri tanácsos.

Kolozsvár, február 9.

Egy nagy stílus család kalandornak sze-replése képezi most Szombathelyen a köz-beszéd tárgyát. A kalander nem kisebb urat csapott be, mint Várossy Gyula dr. szombathelyi püspököt. Hatezer koronát csalt ki tőle s azzal eltűnt. Érdekes, hogy a csalásnak csakhamar híre ment Szom-bathelyen, ahol a fuma a legképtelenebb színekkel festette a kalandornak a püspök-nél való szereplését.

Az eset mindenesetre igen érdekes.

A szombathelyi lapok néhány nap előtt hírt adtak arról, hogy előkelő vendég érkezett Bécsből Várossy püspök látogató-sására.

A vendég január 5-én Bécsből sür-gönyözött dr. István Vilmos megyés püspöknek Vértessy Géza ő Felsége személye körüli miniszteri tanácsos nevében, mely-ben jelenti, hogy a legközelebbi vonattal Szombathelyre érkezik, kocsit várja az ál-lomáson és diszkreiciót kér.

Az előkelő megjelenésű Vértessy mi-niszteri tanácsosnak mutatta be magát és hétfőn délutántól szerdán délig tartózkodott a püspökvárban, mely idő alatt a püspöki fogaton kirándult Kis-Unyomba és Reiszig Ede főispánnál tett látogatást.

Tartózkodása alatt rendjelekké dí-szítve járt-kelt az aulában és ékezes köz-ben csupán tokaji borral traktáltatta magát.

Ily előzmények után a vendég szemé-y ugyanazonossága iránt sem a püspökben, sem környezetében kételem nem támadván, a vendég feltárta jövelem célját s kérte a püspököt, hogy 6000 koronával járuljon egy közismert magnás-család megmentésére.

A jószívű egyháznagy lepre ment és a kért összeget az állítólagos miniszteri taná-csos rendelkezésére bocsátotta, aki meg-igérte, hogy az összegről szóló elismervény néhány nap múlva Bécsből ideérkezik.

Az elismervény a kitűzött határidőn tul sem érkezvén meg, dr. Tóth József püsp-ök titkár a püspök megbízásából Bécsbe utazott, a miniszteriumban fölkereste Vértessy Géza miniszteri tanácsost.

Itt a titkár megdöbbenésére csakha-mar kiderült, hogy a főpásztor egy ügyes kalander szélhámosának áldozatul esett.

A szélhámos kinyomozása iránt nagy titokban messzemenő intézkedések tettek s ekkor járt is Szombathelyen 3 ügyes bécsi detektiv, de a nyomozás máig ered-menyre nem vezetett.

Elterjedt hírek szerint az időközben család miatt elfogott Ráday grófra irányult a tettesség gyanuja. Azonban Ráday gróf-nak ez ügyben való ártatlansága kétségki-vül kiderült.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 10.

— (A Mátyás szobor bizottság a király előtt.) Tegnap délelőtt tisztel-gett a Mátyás szobor-bizottság küldöttsége ő Felsége előtt a budavári királyi palotá-ban, hogy megköszönje kegyét, melylyel az ünnepélyen képviseltette magát. A küldöt-tségben Hegedűs Sándor a szobor-bi-zottság elnöke, Feilitzsch Arthur báró a rendező-bizottság alelnöke és Fekete-Nagy Béla a bizottság előadója vett részt. Hegedűs köszönő szavaira a király szí-vélyesen válaszolt. Örömet fejezvéni ki az ünnepély szép sikerei felett. Azután meg-szólításával tüntette ki a megjelenteket és szívélyesen vett búcsút a küldöttség tag-jaitól. Ugyancsak ez alkalommal tisztelet-gel ő Felsége előtt az Eke küldöttsége is Feilitzsch Arthur báró és Dániel Gábor személyében, kik az Eke zászló-avatási ünnepélyén való képviseltesért mondtak köszönetet.

— (Esküdtzéki tárgyalás.) Mint tegnapi lapunkban jeleztük, tegnap reggel tárgyalta a kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtbíró-ág Philippi Gyula r. biztosajtó-perét, *Silló* Gyula cselédzszer ellen. A tár-gyaláson *Szentkereszthy* Zsigmond br. elnö-költ. Szavazó bírák: Issekutz Gyula dr. és Stephany Elek dr. A vádat Endes Miklós dr. kir. ügyész képviselte. Panaszos ré-széről a magánjogi igényeket dr. Hunwald Lajos ügyvéd képviselte. A terheltet *Maniu* Cassius védte. A bíróság az esküdtzék megalakulása után zárt tárgyalást rendelt el. A hallgatóság közül tehát csupán két-két bizalmi férfi maradt a teremben. D. u. 2 óra felé hirdette ki az esküdtzék a marasztaló verdiktet, melynek értelmében a kir. törvényszék *Silló* Gyulát, nyilván-raalmazás vétségéért 200 korona 16- és 100 korona mellékbüntetésre, valamint a költségek viselésére ítélte. A panaszos megnyugodott, míg vádlott védője semmi-ségi panaszt jelentett be.

— (Esküvő.) Dr. Hunwald Lajos, a kolozsvári ügyvédi kar rokonszenves fiatal tagja e hó 22-én d. u. tartja esküvőjét Tordán, Herbst Matild kisasszonnyal, Herbst Mór tordai ékszerész leányával.

— (Megye a főkapitány?) Az utóbbi időben gyakran felmerült az a hír, hogy *Hadady* dr. nemskorára elmegy, mert a belügyminiszteriumban valami magasabb állásra fogják kinevezni. Jól értesült forrás-ból jelenthetjük, hogy a főkapitány eltávo-zásáról egyelőre szó sincs.

— (Protestáns estély.) Szép kö-zönség érdeklődése mellett tartott meg vasárnap este a ref. theol. tágas diszter-mében, a rendes protestáns estély. A kö-zönség éneklése után *Grätz* Mór üt a fo-lolvasói asztalhoz és buzdó, kedves modor-ban néhány apró vallásos történetkét ol-vasott fel. A felolvasás mindvégig lekötötte a közönség figyelmét és a felolvasót, elő-adásának befejezése után, lelkes tapsal kö-szöntötték. Utána *Benedek* Márton szavaltá el Kiss József „Simon Judit” című köl-te-ményét. Majd *Herepey* Gergely köszönte meg a közönség érdeklődését. Ének zárta be a sikerült estélyt. Itt említjük meg, hogy a jövő vasárnap a magyar-utcai új lelkesz: *Irsay* József tart majd felolvasást.

— (A rendőrség kiegészítése.) Régóta tapasztaljuk már, hogy a rendőrség szervezetében bizonyos hiányok vannak, a melyek annak össztűködségét szinte lehe-tetlenné tették. Ez a hiány a megfelelő bünyögi szervezett. Bünyögnél fő a pon-tos és gyors nyomozás. Ezt eddig soha-sem konstátálhattuk. Ezen a hiányon kíván segíteni a főkapitány egy előterjesztésével, mely szerint egy külön detektív osztály felállítását kéri. Előterjesztése szerint a mostani civil-rendőrök közül három le-hetne, mint detektívet használni, míg a többi szükséges állásokat pályázat után töltönek be.

— (Mozgalom a Nemzeti Kaszi-nóban.) Az utóbbi időben élénk élet ural-kodik a kolozsvári „Nemzeti Kaszinó”-ban. Alig hangzottak el most legutóbb *Fekete* Gábor hazafias szellemű szavai, már is a Kaszinó egy újabb üdvös mozgalomról ad-hatunk hírt. Amint ugyanis értesültünk Kossuthány Ignác egyetemi tanár indít-ványt nyújtott be a Kaszinó választmányá-hoz, a párbajjelles mozgalom támogatása érdekében, illetőleg javasolta, hogy maga a Kaszinó álljon Kolozsvárott egy ily irányú mozgalom élére. Kossuthányi indítványát már eddig is számosan aláírták a Kaszinó előkelő tagjai közül és így remélhető, hogy annak meg is lesz a kívánt eredménye.

— (Szt Antal felolvasó-est.) A legközelebbi Szt. Antal felolvasó-est f. hó 15-ikén, vasárnap este 6 órakor a róm. kath. főgymnázium disztermében fog meg-tartatni, mely alkalommal egyetemünk tu-dós tanára dr. Szamosi János fog felol-vasni: „Művészet és az isteni tisztelet” című themáról.

— (A kolozsvári gyermekmen-hely ügye.) Gr. Béli Ákos főispán el-nökölte alatt tegnapelőtt gyűltek egybe ér-tekezletre a városi bizottság tagjai a gyer-mekmenhely ügyében. Az értekezlet hozzá-járult ahhoz, hogy a város a szükséges területet díjtalanul átadja. A terület meg-

választására a főispán által kijelölt bizott-sági tagok fognak kiküldetni.

— (Küldöttség Darányinál.) A Ma-ros folyó hajózhatóvá tétele érdekében ma délután nagyszámu küldöttség kereste fel *Daranyi* Ignác földművelésügyi minisz-tert. A küldöttséget dr. *Mátyás* Lajos csa-nádmegye alispánja vezette s abban Csanád-megye Marosmenti községének mindegyike képviselve volt. Ott voltak: Kristóffy József, nagylaki és Babó Lajos battonyai képvise-lők is. Arad városát a tanács felkérésére folytán *Barabás* Béla orsz. képviselő ké-pviselte, Aradmegyét pedig Paikeri Áron és Seprősy birtokos képviselte. A miniszter szívesen hallgatta végig a küldöttség veze-tőjének meggyőző beszédét s átvette a Maros folyó hajózhatóvá tételére vonatkozó adatokkal felszerelt emlék-iratot s válaszá-ban határozottan megígérte, hogy az Arad és Szeged közötti vonalnak hajózhatóvá tételére vonatkozó tervek munkában vannak, sőt e kérdés megoldása annyira szívén fekszik, hogy a Makó—Szeged közötti rész lehető mihamarabb fog elkészülni, míg az Arad és Makó közti rész 1907-ig okvetlen befejezve leend. Az Aradtól Erdély felé ter-jedő rész pedig technikai nehézségek miatt hajózhatóvá nem tehető. Megígérte azt is, hogy figyelme a part munkálatokra is kiter-jed, mert tudomása van arról, hogy a sze-gényebb gazdák földjeit a Maros gyakori áradása veszélyllyel fenyegeti. A küldöttség tagjai a minisztert zajosn megeljenézték.

— (Székelyek estélye Aradon.) Az Aradi Székely Öthon szép és kedélyes ünnepet ült a karácsonyi kiállításban sze-repelt hölgyek tiszteletére. A táncot meg-előző társasvacsorát számos pohárköszöntő főszerezte. *Bánkó* Gyula az Aradi Székely Öthon volt elnökének és *Honez* Gyula a jelenlegi elnöknek pohárköszöntője után *Bedő* Árpád üdvözölte *Barabás* Béla országgyűlési képviselőt. *Barabás* Béla örömeinek adott kifejezést, hogy a szent nemzeti ügyért buzdólkodó székelyek között jelenhetett meg. Lemaradt az udvari balról, hogy együtt lehessen a székelyek egy ked-ves ünnepén. A kiállítást méltatva, a szé-kely házi ipartermeknek nehéz érvényesü-léséről panaszkodott. A kiállítás rendező hölgyek hazafias érdemeit kiemelve az Aradi Székely Öthon hölgy tagjaira ír-tette poharát. A társas vacsorát követő táncmulassággal vidáman végződött a *Barabás* Béla hazafias beszédétől fellekesített közönség társas ünnepe.

— (Ertesítés.) A kolozsvári ev. ref. egyház presbyteriuma közhírré teszi, hogy a folyó 1903-ik évi egyházi adókörovás el-készült s a Farkas-utcai hivatalos helyiség-ben közszemlére kitétetett; a hol is az a hivatalos órák alatt — naponta d. e. 8—10-ig — bárki által megtekinthető. Az adó-kivetés elleni esetleges felszólalások irásban ugyanott f. évi március hó 1-ig annnyival is inkább bejelentendők, mert a később ér-kező felszólalások figyelembe nem vő-tetnek.

— (A tanáregyesület gyűlése.) Az országos középiskolai tanáregyesület kolozsvári köre folyó hó 7-én tartotta IV. felolvasó ülést. Imre Sándor dr. titkár új tagokul jelentette be dr. Filop Gyula egye-temi tanársegédet és Papp Domokos unit főgymn. tanárt. Csengeri János dr., egye-temi tanár főelővala a kolozsvári tanár-képző középiskola ügyében irt fölterjeszté-sét. Az igen fontos tárgyban felszólalt *Schneller* István dr. egyetemi tanár és ki-fejtette álláspontját, mely szerint alkalma-sabbnak tartja a németországi tanárkép-zéshez hasonlóan az egyes középiskolák-jának feladatává tenni a tanárjelöltek gyakorlati kiképzését s csak a mennyiben ez a terv akadályokba ütköznék, tartaná helyesnek Kolozsvárt egy főreáliskola fel-állítását, amely mellett azonban a többi helybeli középiskolák is hozzájárulnának a tanárképzéshez. Szamosi János dr. egye-temi tanár, a budapesti Eötvös kollegium mintájára óhajtaná egyet megvalósíttatni. A gyűlésen a kérdés megvitatására és el-döntésére egy újabb bizottságot alakítottak, a melynek feladata lesz, hogy a jelen gyű-lésen felmerült vélemények alapján dol-gozzon ki egy új tervezetet a legközelebbi gyűlésig.

— (Adomány.) Az Erdélyi bank a Vöröskereszt kórház és kolozsvári önkén-tes mentő-egyesület részére 100—100 ko-ronát adományozott, mely nemes tetteért hálás köszönetet mond Prof. dr. Brandt a vöröskereszt kórház igazgatója, mentő-egyesületi szakelnek.

— (A „beteg” Magyarorszá-g.) Ezt a dolgot újságolja egy tekintélyes né-metországi lap, a „Hamburger Fremden-blatt”, mely vasárnapi számában kövér be-tétkel a következő táviratot közli Essen-ből. „Az itteni bányavidéken egy idő óta vérhas grasszál, főképe a bányászok között. Az egészségügyi tanács a betegség tanul-mányozására egy három orvosból álló bi-zottságot küldött Magyarországra a betegség ősfészkebe.” Ugy látszik a jó németek há-romszáz évet elsludtak, mert nálunk Ma-gyarországon a vérhas a török háboruk alatt pusztított a rizenhatodik században.

érdekes fejtegetését. Ezt a munkát meg is kapta Vilmos császár, helyességét elismerte, sőt tegnapelőtt előszóval is hirdette, hogy ősanái közé tartozik a magyar Szent Erzsébet. Nevezetes nyilatkozatáról ezt jelentik Berlinből: Vilmos császár tegnapelőtt feleségével együtt jelen volt a régi német várak fontartására alakult egyesület ülésén, amelyben Ebbardt építész, kit a császár küldött Olaszországba a régi várak tanulmányozására, beszámolt kartársainak eredményéről. A császár nagy figyelemmel hallgatta az előadást, ezután pedig hosszabbban beszélgetett az egyesület választmányi tagjaival. Kekuglé tanár beszélgetés közben elmondotta, hogy most egy munkán dolgozik, mely kimutatja a Hohenzollern-családnak Nagy Károlytól való le származását. Vilmos császár erre ezt jegyezte meg:

— Semmi kétség, hogy mi Szent Erzsébettől és Szent Hedvigtől is származunk.

— **(A nyomor halottjai.)** Egy elszegényedett munkáscsalád tragikus sorsát írja igazolomban *Hunyadmegye* Bojara község lakosai. Tudósítónk jelentése szerint *Verabély* Donát bojarai lakos másfél évvel ezelőtt még bányamunkás volt, de mikor az aranybányák üzemelése felhagyott, ő is munkanélküli maradt. Ez idő óta mint napközben kereszte kényerűt és csekély keresményéből tartotta fenn hat tagból álló családját. Decemberben *Vrabély* több társával erdőirtást végzett s ez alkalommal egy kidöntött fatörzs rásért *Vrabélyra*, úgy hogy munkaképtelen lett. A beteg ember családja a legnagyobb nyomorba jutott. A két legidősebb leányát a 14 éves *Katit* és 13 éves *Elizt* szolgálni adták a faluba, a többiekét pedig a gyenge asszony másfél évvel tartotta el, úgy a hogy lehetett. A nehéz munka végre az asszonyt is kimerítette s elkeseredésében az öngyilkosság eszméjével foglalkozott. — Pénteken este *Vrabély* haza hitta mind a két szolgátban álló leányát, az alatt az ürügy alatt, hogy apjuknak születésnapja van. A születésnapot tejvesorával ülte meg a szegény család s ezután lefeküdtek. Másnap reggel a ház többi lakóinak feltűnt, hogy *Vrabély* ék nem mutatkozik; feltörték az ajtókat s ekkor borzalmas kép tárult előlük. Az egész család iszonyuan eltorzulva és összezsugorodott tagokkal halva feküdt. A megrémült nép azonnal orvost hívott, aki azonban csak a halált tudta megállapítani és azt, hogy valamennyien mérgezésnek estek áldozatul. *Vrabély* ugyanis strichnint tett a tejbe s ezt itták meg valamennyien.

— **(A „Diáksztal” ügye.)** A „Diáksztal” felügyelő bizottsága részéről a következő sorok közlésére kértünk fel: „Kérem a kolozsvári egyetemi Diáksztal (Mensa Academica) ügyében. A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudomány-egyetem 1896-ban alakult Diáksztalnak az a célja, hogy az egyetemi hallgatókat vallási, nemzeti és társadalmi költömbőség nélkül egy nagy családi asztalnál egyesítse, őket közös, jó, olcsó és szükség esetén, félárú vagy ingyenes étkezéshez juttassa. A nagy közönség meglehetősen fogadta a Diáksztal ügyét s rövid idő alatt elég szép összeget adakozott a nemes célra, melyet az állam is évi segéllyel támogat. Egyetemünk hallgatóinak száma azonban az alapítás idejétől fogva hat év alatt 800-ról 1800-ra növekedett, vagyis több mint megkétszereződött a nélkül, hogy szerény eszközeivel a Diáksztal 40–60 hallgatótól többet tudna segíteni. Innen van, hogy az ösztöndíjak és a mellékköltségek kevés száma, a nagy tandíjak, a drágaság s általában a megélhetés nehéz viszonyai következtében az egyetemről távozni kénytelenek olyanok is, kik különben tanulmányoknak valamilyen hasznos, vagy éppen kitűnő szolgáltatásokat tehetnek. Mély tisztelettel és őszinte bizalommal kérjük tehát a magyar társadalmat, oly sok felől igénybe véve is karolja fel egyetemünk szegényebb sorsú ifjainak ügyét és azt a nemes célt, melyet a Diáksztal maga elé tűzött. A kegyes adományokat postautalványon, a neveket a mellékelt gyűjtőíven följegyezve borítékban „A Diáksztalnak, Kolozsvárt (Egyetemi quaeztura)” címen kérjük beküldeni s mi azokról a helybeli napilapok útján nyilvánosan és hálás köszönettel fogunk beszámolni. Kolozsvár, 1903. február 10. 9. é. Dr. *Lechner* Károly egyetemi tanár, a Diáksztal felügyelőbizottságának elnöke. *Orbók* Ferencz egyetemi quaestor, a Diáksztal felügyelőbizottságának pénztárnoka.

— **(Leányküldöttség a fősztalbirónál.)** Érkekes küldöttség járt e napokban *Tary István* mindszenti fősztalbirónál. A küldöttség Mindszenti közszép leányából alakult, akik a fősztalbirónál arra kérték, hogy vonja vissza a táncmulatóságokat tiltó rendeletét. A fősztalbiró ugyanis arra való tekintettel, hogy a mindszenti fiatalok a táncmulatóságok alkalmával rendszerint botrányos verekedéseket rendeztek, még a múlt hó elején mindennemű nyilvános táncmulatóságokat betiltott. A fiatalok egyidőig tűrték ezt az állapotot, később azonban megkérték a fősztalbirót, hogy vonja vissza a szigorú rendeletet. A fősztalbiró hajthatatlan maradt. A múlt héten 17 szép leány jelent meg a fősztalbiró előtt. A küldöttség vezetője a bírónő lánya volt, aki alighogy beszédbe kezdett, a többi 16 leány is egyszerre megeredt a nyelve és fájdalmasan panaszkodtak arról a csapásról, amely a fősztalbiró ismeretes rendeletével őket érte. Csak hogy nehezen lehetett elcsillítani a bőbeszédű elkésereedett leányokat s ekkor a szónok elmondta a jövetelek célját. A fősztalbiró még ez sem hatotta meg s kijelentette, hogy előbbi elhatározását továbbra is fentartja. A leány küldöttség lehajszolva reménytelenül távozott. A napokban aztán várat-

lan esemény történt. Ismét megjelentek a leányok a fősztalbirónál, mindégik egy-egy közszép bizonyítvánnyal, melynek alapján eszedőkönyvet kértek a fősztalbirótól; kijelentették, hogy inkább elmennek vidékre szolgálni, ahol legalább táncolhatnak is, semhogy az egész farsangon télen üljenek. — A fősztalbiró meghatotta a leányok szilárd elhatározása s kijelentette, hogy visszavonja a szigorú rendeletet. A leányok lemondtak a eszedőkönyvről s nagy örömmel távoztak a hivatalból s aznap már az egész falu tudta, hogy szabad lesz ismét táncolni.

— **(Uj táncfolyam.)** Jámor Mihály jeles táncmester február 10-én még egy új táncfolyamot nyit, melyre a beiratkozások már megkezdődtek iskolahelyiségében, Sétány-utca 10. szám alatt.

— **(Felolvasó és szavaló estély.)** A kolozsvári milleniumi iskolával kapcsolatban nem rég felállított „Ifjúsági” egyesület és olvasókör” szombat este fél 7 órakor tartotta meg második felolvasó és szavaló estélyét, a melyre — bátran mondhatjuk — életképességét is bemutatta. Az estély az érdeklődő közönséggel zsúfolásig megtelt nagyteremben az Ifjúsági dalkör énekét vette kezdetét, mely után *Simon Károly* szavallta *Előtt István*nak „A viharban” című költeményét nagy tettség mellett. Ezután az estély legfőbb pontja következett *Kohányi Gyula* tanár felolvasásával, kinek „A levegőről és időjárásról” című igen érdekes és tartalmas felolvasását a közönség óriási éljenzéssel és tapsviharral jutalmazta. A tapsvihar elmúltával *Nemkov Gyula* adta elő „A légy” című monologot igen ügyesen, melyet *Mission György* szavallata követett. Majd *Török József* adta elő *Komocsnak* „Mámoren” című monologját olyan ügyességgel és oly nagy sikerrel, hogy nem laikusnak, hanem hivatott egyéneknek is díszre vált volna. Az Ifjúsági dalkör énekének elhangzása után *Adorján György* városi képviselő, az Ifjúsági egyesület elnöke köszönetet fejezött ki a nagy számban megjelent közönségnek az érdeklődésért; *Kohányi Gyula* tanárnak a tanulságos és ismeretterjesztő felolvasásért és az ifjúságnak a közreműködésért, kérte a közönséget, hogy ezután is, mint eddig minél számosabban tisztelegjen meg megjelenésükkel az egyesületet, mert csak úgy lehet azt az eszmét megvalósítani, a melyet az egyesület céljánál tűzött ki.

— **(A fekete lista.)** Az új törvény, amelyet Angliában a részesség megbüntetésére hoztak, mind súlyosabbnak mutatkozik. A fekete lista, amelyen a notorikus iszákosokat megbélygezik, annyira növekszik, hogy már egész sereg van rajta. Ez a fekete lista a törvény értelmében valóókul is szolgálhat és most csakugyan ezen az alapon mondott ki a londoni bíróság két szenzációs választ. Az egyik *Sir Lawson* esete, akinek a feleségét, egy előkelő hölgyet választott el az urától notorikus részesség címen. A másik még szenzációsabb, mert a nő, akit megbélygezték a fekete lista, az uralkodó családdal is rokonságban áll és másrészt Chamberlain miniszterrel is sógorságban áll. Az arisztokrácia tehát Angliában nagyon sok érdekes dolgot mesélhet arról, hogy mi a fekete lista.

— **(Hamis pénz.)** Minden fel arra mutat, hogy környékünkön egy pénzhamisító banda töltte fel fejét. Nap-nap után vesszük az értesítéseket a város különböző részeiből, hogy itt is, ott is hamis pénzzel fizettek. Tegnap egyik előkelő főúri üzletben, városunk egy előkelő hivatalnokával történt, hogy hamis 20 koronással akart fizetni. A pénzt természetesen kapta valahonnan. Hogy honnan, — ő se tudja. A hamisítvány bűnösökön hasonlít az igazhoz. Csak tüzetesebb vizsgálódás után lehet észrevenni, hogy nem valódi. A hamisítók vakmerőségét mutatja, hogy majd minden nap és minden körben észlelhetők a hamis pénzek. Ideje volna, hogy a rendőrség tegyen is a dologban valamit.

— **(Tűz a légszeszgyárban.)** Veszedelemes tűz tört ki tegnap éjjel a budapesti légszeszgyár újvásártéri gyártelepén. Padlástűz volt ottan, a mit szerencsére hamarosan eloltottak és így a veszélyt megszüntették. Tegnap éjjel után fél 2 órakor a légszeszgyár porfása észrevette, hogy az istálló padlásából füst tölt ki. A megrémült portás azonnal átfutott a szomszédban lévő tűzörségi lakatnyába, a honnan a központi tűzörség és a VIII. kerületi tűzoltóság vonult ki. Az istálló padlása égett már akkor. A tűzoltók azonnal az oltáshoz fogtak és fél óra alatt lokalizálták a tüzet. A padlások mindössze csak a széna égett el. Más kár nem történt. De történhetett volna, ha idejekorán nem jöttek volna a tűzoltók. Maga a gyár forgott nagy veszélyben. A tűzoltás rendben folyt le és így a főváros lakossága nem is tudta, hogy milyen nagy baj fenyegette éjjel.

— **(Lövdőlőző pásztor.)** Könnyen végzettség fájulhatott volna *Rusz László* és *Daszkál Ilyés János* veszekedése. Tegnap délután valami csekélységen összeszólalkoztak. Szóbból szó lett. Úgy, hogy végre *Rusz János*, a ki mezőpásztor, revolverével ellenfelére löött. A golyó azonban szerencsére célt tévesztett és egy közeli kerítésbe furódott. A rendőrség a lövdőlőző pásztor ellen a lépéseket bezavarta.

x **A mezőgazdasági szakban** gyakorlott ember állást keres. Elfogad házmeztéri, ispani vagy gazdasági állást. Jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cim a kiadó hivatalban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra — — — 2 korona
Negyed évre — — — 6 „
Félévre — — — 12 „

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Kedd: A denevér. (b. 118. sz.)
Szerda: A doktor ur. (b. 119. sz.)
Csütörtök: A kis fészék. (1-ór. b. 120. sz.)
Péntek: A kis fészék. (b. 121. sz.)
Szombat: A kis fészék. (b. 122. sz.)
Vasárnap: d. u.: Csókon szerzett vőlegény.
este: Mignon. (b. 123. sz.)

* **Fernande.** Ezt a régi drámát is immár többször láttuk e szezonban, nem csoda tehát, ha a bérlelőn kívül alig volt valaki a színházban. Ehhez a mérsékelt érdeklődéshez mérettet az előadás minősége is, mely egészében vonatlatlan haladt a végfűgöny legrövidülte felé. Meg kell azonban dicsőítenünk emlékeznünk a címszerep személyesítőjéről: *T. Halni* Margitról, kinek igaz művésze, érzéssel telt játéka, sokat feleltet velünk az összájték rovására tapasztalt hiányokból. *Palotai Piroka* — kit most nagyon ritkán látunk a színpadon — az ehhez hasonló szerepekben mindig kiváló nyújt; *Tölvölgyi* Margitnak pedig ez a szerep egyik legjobb alakításai közé tartozik. — A férfiak közül *Szakács* Andor vált ki: dísz és erőssége a mi drámai ensemblemknék.

* **Monna Vanna.** Materlinek európai hírt drámájából is megkezdék a próbákat. A „Monna Vanna” bemutatóját f. hó 17-re tűzte ki az igazgatóság. A címszerepet *Tölvölgyi* Margit fogja nálunk kreálni.

MULATSÁGOK.

Diák-bál. A kolozsvári ev. ref. collegiumi ifjúsága 1903 február hó 21-én, a „Városi Vigadó” összes terméin diák bált rendez. A tiszta jövedelmet a collegium jótékony alapjainak növelésére fordítják. Kezdet este 8 órakor. A mulatság rendezőbizottsága a következők: Szabó Imre vezetőtanár. *Török Pál* elnök, *Deési Zoltán* alelnök, *Fereneci Pál* alelnök, *Agai László* pénztáros, *Bartók Gábor*, *Benedek Márton*, *Berényi Dezső*, *Bokor Márton* ellenőr, *Bócz Káman*, *Brüll Emánuel*, *Büchler Dezső*, *Czirják Géza*, *Cseresnyés Ödön*, *Dániel Viktor*, *Deák József*, *Egri Árpád*, *Faragó József*, *Farkas Béla*, *Fereneci Miklós*, *Fodor Miklós*, *Göczy Károly*, *Gyulay István*, *Halász István*, *Heinrich Gyula*, *Holstein Gyula*, *Járai István* ellenőr, *Kazai Rezső*, *Király Zoltán*, *Kis Zoltán*, *Korpedeán József*, *Kovács András*, *Leicht János*, *Maksai Ferenc*, *Nagy Endre*, *Nagy Sándor* id., *Nagy Sándor* ifj., *Pataky Mihály*, *Páll Sándor*, *Reteghy Béla*, *Sebesi Endre*, *Somodi István*, *Szadeckzy Lajos*, *Székely Ferenc*, *Székely Gábor*, *Szilágyi István*, *Teleki Jenő*, *Török Imre*, *Végh János* rendező-híztossági tagok.

Jótékonyág.

A *Rongyos Egyet* részére a következő adományok érkeztek: Erdélyi bank 50 korona, Kolozsmegeyi bank 40 kor., Első magyar általános biztosító társaság 10 kor., Korona bank 10 kor. A szíves adományokért fogadják a nevezett pénztintézetek igazgatóságai hálás köszönetnek nyilvánítását. A „Rongyos Egyet” nevében *br. Bánffy Zoltán* elnök, *Elek Gyula* titkár.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Szenzációs letartóztatás.

Budapest, febr. 9. (Érk. 11 ó.) Egy Schwarz Ábrahám nevű egyént tartóztatott le ma a budapesti rendőrség.

Schwarz ajánlatot tett olyan egyéneknek, kiknek a büntető törvénszéknel valami kellemetlen ügyük van, hogy jó pénzért meg lehet nyerni *Soós Kálmán* törv. bíró jóindulatát olyan pereknél, melyekben *Soós* az előadó-bíró.

A rendőrségre néhány megzsarolt féltől feljelentés érkezett. *Bérczy* kapitány vezette ez ügyben a nyomozást és annak eredménye Schwarz Ábrahám letartóztatása. *Soós* bíró ma délutánra idézték be kihallgatásra. *Hir szerint ez ügyben szenzációs fordulat várható.*

*

Budapest, éjjeli 2 órakor.

Schwarz Ábrahám tönkretette volt *Rohoska Pál* mérnököt. Kiadta magát előtte milliomos okányi Schwarznak, ház és birtokvételbe vitte bele.

Ezért el is ítélték annak idején 1 évi börtönrre. Ujabbban több kibágásért a járásbíróóság ítélte el. Ezen ítéletek felebbezés útján a törvénszékhez jutottak és itt a fellebbviteli tanácsnál ismerkedett meg *Soós* bíróval. Attól kezdve *Soós* öt mindenféle küldetésekkel bizta meg és akiknél Schwarz eljárt, nem is kételkedhettek, hogy talán nem megbízottja *Soós*nak, mert a nála lévő ügyekről oly alapos és pontos tájékozottságot árult el, hogy az

arra vonatkozó adatokat mástól, mint *Soóstól* meg se szerezhette.

Schwarz ellen az első panaszt *Schlesinger* Leo nyújtotta, akinek egy a fellebbezési tanács előtt lévő büntető ügyében Schwarz ajánlatot tett neki, hogy fizessen *Soós* előadó bírónak 1000 koronát és akkor nem fog semmi baja sem történni.

Schlesinger ezen ajánlatot visszatartította és beadta a feljelentést. Ez ügy különben holnap kerül tárgyalásra a fellebbezési tanácsban.

A tárgyalási naplóban még mindig *Soós* szerepel előadó bíróként, bár valószínű, hogy helyettesíteni fogják.

Sárkány Arnold konyakgyári igazgató is vádolja *Soóst*, hogy szabadmáli perében elverte rajta a port, mert nem fizetett neki.

Egy részvénytársaság igazgatójától Schwartz 600 koronát kért *Soós* részére s mikor ezért erélyesen visszautasították, a főlebbviteli tanács *Soós* referálása alapján megsemmisítette az ítéletet, melyben a részvénytársaság előbb pernyertes volt.

A fentebb említett *Sárkány*-féle esetenél történt, hogy *Zsitvai* Leó törvénszéki elnököt figyelmeztették, hogy inkorrekttség történt. — *Zsitvai* erre *Tóth* Ernő tanácselnököt figyelmeztette a felfedezésre, a ki aztán a tárgyalás alkalmával nyílt ülésben ismételtén rácáfolt *Soós* előadóra, mert a panaszosnak kedvezni akart és az alábbiakból rábizonyította, hogy valótlán mond.

Erre kinos jelenet következett, *Soós* elhalványult, hebegett és sehogysem tudott védekezni. Végre is a dolog úgy végződött, hogy a tanács *Soós* javaslatával ellentétesen döntött a perben.

Ugyancsak *Soós* bíró volt az, ki a tiszta-eszlári perben mint alügyész, később Miskolcon, majd a pestvidéki törvénszéknél, végül a budapesti törvénszéknél mint bíró szerepelt.

Schwarzot a délután folyamán kihallgatták. Természetesen mindent tagadott. Három órakor szembesítették a panaszosokkal, kik valamennyien felismerték.

— Ez az, ki *Soós* megbízásából nálam járt — szöloztak rendre a panaszosok.

Schwartz tovább is megmaradt tagadása mellett.

A délután folyamán *Soós* bíró is kihallgatták. Tagadja, hogy ő Schwarzot az említett célokra felhasználta volna.

Egyszer adott neki csupán megbízást egy 1000 koronás kölcsön eszközölésére, de akkor sem banktól, hanem magán személytől.

Azóta — ugymond — csak atyafisága használta Schwarzot különféle közbenjárásokra.

*

Soós kihallgatása esti 11 óráig tartott.

Egyelőre nem tartóztatják le.

—

A szász trónörökösne ügye.

Bécs, február 9. (Érk. 12 ó.) *Lujza* elhatározása — a visszatérésre vonatkozólag — nagyon meglepte a bécsi udvari köröket, mert e lépésre rokonai közül senki sem beszélt reá. A hercegnőt az izgalmak ágyba döntötték. Állapota aggasztó.

—

Letartóztatott szerkesztő.

Budapest, febr. 9. (Érk. 11 ó.) *Bolemann* Aladárt, a „Házulajdonosok Lapja” szerkesztőjét kaució sikkasztásért ma d. u. letartóztatták.

—

Lamsdorff a szultánnál.

Budapest, febr. 9. (Érk. 12 ó.) Konstantinápolyból jelentik: *Lamsdorff* orosz külügyminiszter, a jövő hó első felében konstantinápolyba érkezik. Az *Yldiz* kioszkban a szultán kihallgatáson fogadja. A kihallgatás célja és oka: *Macedonia*. Az a hír, hogy a török szultán mozgó-sít, még nem igaz. De annyi bizonyos, hogy a szultán mindent elkövet, hogy *Macedonia* biztosítva legyen és a végső esetben mégis csak fegyveres beavatkozásra lesz szükség. Előkelő török körökben nem sok jót remélnek *Lamsdorff* látogatásától.

A sah beteg és lemond.

Budapest, febr. 9. (Érk. 11 ó.) Londonból táviratozzák: *Teherán*-ból, *Perszia* fővárosból nagyon szomorú hírek érkeznek a persza sahról. A sah nagyon beteg és európai kórutja inkább ártott, mint használt régi gyomor bajának. Az a hír érkezik, hogy a nagybeteg sah legidősebb fia javára le fog mondani a trónról.

Negyvenezer emberpusztulása.

Budapest, február 9. (érkezett 11 ó.) San-Franciscóból írják: A *Maripos* gözöst a hirt hozta, hogy a *Társaság* szigeteken január 13 án nagy tengeri vihar volt, amelyben körülbelül 40.000 ember vesztette életét. *Nyolc sziget elpusztult.*

Uj miniszterium az Egyesült-Államokban.

Budapest, február 9. (Érk. 12. ó.) Washingtoni távirat szerint: A szenátus és a képviselő-kamara képviselői tegnap értekezletet tartottak és elfogadtak egy törvényjavaslatot, amely szerint a kereskedelem és ipar számára külön miniszterium alakítandó. Azt hiszik, hogy a törvénytervezet az értekezleten elfogadott alakban törvényerőre fog emelkedni.

REGENY

Goëtia. (60)

IX.

Az összeesküvők.

Istvánnak most már az volt a legforróbb kívánsága, hogy mielőbb magára maradhasson.

Az az ember pedig, egyre az ablakhoz ment, majd lehajolt és egy-egy a földről felvett papirdarabkát dobott a tűzbe, majd oda támaszkodott a falhoz. *Dourou* nem nézett ugyan oda, de azért megérezte a másik minden mozdulatát. Látni vélte a mint a felsőkabátját leemelte a fogasról és várta, hogy mikor teszi rá kezét az ajtókilincset, örvendve, hogy végre megszabadul tőle. Hosszas ide-oda járkálás után végre az is elhagyta.

Végre tehát egyedül maradt. *Sirni* szeretett volna, csak ne hallja, ne lássa senki. De nem voltak könnyei, nem volt öntudatánál, nem is félt: nem érzett semmit, csak azt, hogy valami rettenetes kábultság v-sz erőt látja.

Nyugodtan meghánytá-vetette most magában a Baum által megbeszélt tervet. Mint elektrotechnikus munkás, egy a már régebben *Cigueralnál* talált munkakönyvvel és egy hamis levéllel könnyen be fog jutni *Olga* lakásába és így minden nehézség nélkül hozzáférhet a villamos vezetékekhez. Gyilkos szerszáma már régen készen van; a bombát valahol *Olga* hálószobájának közelében fogja elhelyezni. A készülő kicsi, kényelmesen elfér egy butor mögött, vagy valami függöny alatt. Mikor magával viszi, szerszámai között, vagy egy tekercs sodrony között elrejtetheti.

De azt elhatározta, hogy ő is meg fog találni. Nem szalad el, mert még beszélni akar *Olgával*, csak egy pillanatig a katasztrófa előtt, mert *Olga*nak meg kell tudni, hogy együtt halnak meg.

Ezt a legteljesebb hidegvérrel határozta el. Még nem tudta ugyan, hogy mit fog neki mondani; kereste a szavakat, melyekkel a legrövidebben kifejezheti mondani- valóját.

Bár teljesen nyugodt volt, mégis izgatottá tette a még hátralévő éjszaka és nappal.

Még be kell ugyan csomagolni a bombát, még van néhány elintéznivaló ügye is; levelek elégetése, könyvek megsemmisítése, mégis hosszúnak találta az időt. Félt attól, hogy ismét elfogják a régi gondolatok, hogy elhagyja a határozottsága és bár most mindent oly egyszerűnek, oly természetesen talál, mégis úgy fog jární, mint réggel ezelőtt, mikor *Baummal* a tervet megbeszélte.

Nem beszélt ugyan akkor sem másé-ként. *Mihály* beleszuggerrálta azt a vak fatalizmust, hogy egy emberföltötti hatalomnak, egy emberfeletti akarataknak a végrehajtója.

Azonban összeszedte gondolatait és végre elhagyta a szobát, nem akarván so-korlá várokozatni *Mariont*. Mintegy éji koborló haladt végig az utcákon, anélkül, hogy valamit, vagy valakit észrevett volna.

Felolós szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTER.*

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órászűletében
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.)
2-ik sz.

(Ciszhegyi fényképezetével szemben.)
Jutányos árak, alkalmi vételek. Minden e szakba vágó tárgyak javítását jóállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becsérel.
Szolid kiszolgálás! 28—?

Sz. 4256/1902
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bhunyadi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhíré teszi hogy Papp Gyula végrehajtónak Tiptyis Juon és társai végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 418 korona tőkekövetelés és jár. felhajtása céljából a bhunyadi kir. bíróság területén levő a felsőföldi 1 r. 84. sz. tjkvben A 18. 9. rend. 1131. 1481. 1482. hrsz. ingatlanokból a B. 12. 13. 17. 18. 19. 20. alatti Tiptyis Juon s neje Nyegru Palagyiát illető 6/16 rész jutalekon kívül a Gyerman Mária, Bara Pap Todoráné 14/16. Gyerman Gavrilla 4/16 és öz. Nyegru Krucsin 2/16. rész jutalekára is egy a vég. törv. 156 §-a alapján az irt egész ingatlanokra 31 kor. a 213. sz. tjkvben A + 1. rsz. 250. 251. hrsz. egész ingatlanra 91 kor. a 221. sz. tjkvben A I 1-12 rend. 351. 427. 572. 693. 695. 735. 2195. 2215. 2338. 2298. 2399. 2563. 2565/2. 2568. hrsz. egész ingatlanokra 353 kor. a 138. sz. tjkvben A 1 4. 21. rend. 356. 2055. hrsz. egész ingatlanra 49 kor. a 398. sz. tjkvben A + 1. r. 62. 63/1. 64/1. hrszáma 352. kor. a 2. rend 68/1. hrszáma 5 kor. a 3. r. 457/1. hrszra 46 kor. a 4. r. 537/1. hrszáma 14 kor. a 6. r. 558. hrszáma 8 kor. a 7. r. 581. hr. száma 37 kor. a 8. r. 747/1. hrszra 8 kor. a 14. r. 2132/1. 2114/1. hrszáma 29 kor. a 408. sz. tjkvben A + 1. r. 1022/1. 1024/1. hrszáma 8 kor. a 2. r. 1938/1. hrszáma 26 kor. a 414. sz. tjkvben A + 1. r. 1104/1. hrszáma 4 kor. a 2. r. 1106/1. 1108/1. hrszáma 37 kor. a 417. sz. tjkvben A + 1. r. 2294/1. hrszáma 2 kor. a 429. sz. tjkvben A + 1. 511/1. r. hrszáma 27 kor. az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlano k az 1903. évi febr. hó 16-án d. e. 10 órakor Felsőföld községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alul is elfognak adani.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át bántapénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3433. sz. a. kelt ig. ügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez le-tenni, vagy az 1881. LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság.
B.-Hunyad, 1902. évi okt. hó 31. napján.

Torvaly,
kir. aljbíró.

SZŐLŐOLTIVANYOK

szokvány minőségben és európai nemesgyökerek és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemege fajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszajuttatási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés. 1905 14-20

Gleditschia csemeték és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfaj. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy em-ber, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsoszá- rhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott fizetési és kezelési utasítás elkelletetik Bővebb tájékoztató végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek in- gyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nél- kü. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordíta- nának: városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény család- nál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsesmeték. Kétféle, óriási jövedelmet bizto- sító voltánál fogva, ennek tenyész- tése majd minden gazdaságban az utóbi időben rendkívül elterjedt. Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep Nagy-Kágya up. Székelyhid.

Farsangi idényre ajánl

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállító

KOLOZSVÁR

Mátyás király-tér.

Frak öltönyök,
Salon öltönyök,
Smoking öltönyök,
Ferencz József öltönyök,
Fehér Pique öltönyök.
készen és mérték után.

Minták és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Bittó Rezső

Kolozsvár, Mátyás király-tér 12. sz.

Elsőrendű úri divat, kalap, cipő és fehérnemű üzlete.

Ajánlom a bál i idényre uj- donságaimat:

Bál i ing, gallér, kezéző nyak- kendő, glacé keztyű, lakezipő, cylinder, claque, frackmellény, selyemkendő, zsebkendő és il- latszereket. A legúj bb divat és legjobb minőségben.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

részvénytársaság.

Alapítókéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.
Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.
Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.613.20

Irodák:
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizet vissza.

Váltókat, utalványokat, chekeket és kisorsolt értékeket legolcsóbb feltételek mel- let számítoi le.

Jelzálogos kölcsönöket előnyös tör- lesztési módokat mellett nyújt kolozs- vári házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapírokra.

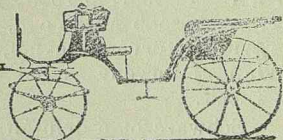
Értékpapírokat, érmekei a legelő- nyösebb árfolyamon vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza (bejárat a király-utca fe- lől) délelőtt 8-12-ig, délután pedig 3-5 óráig áll a közönség rendelkezésére és elő- leget ad ékszerekre és ingóságokra.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) igen jutányosan és szakszerűen kezeli a be- tárolt árukat és azokra a legelőnyösebb fel- tételek mellett előleget ad.

Ugyanott 2173 7-4

The Gresham Életbiztosító Társaság
Vezérigynöksége,
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

Udvari és Társa

kocsigyártó cég legna- gyobb készletet tart uj kocsikból, elvált e szakmába vágó javításokat, kocsit lacki- rozást, bérelést. Megren- deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél - vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol 1905 89-144. Kívánatra árjegyzéket küld.

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa- vendéglo mellett) saját helyiség. Résztvevő kiállításán kiintelve szép és jó munkáért.

Üzletáthelyezés miatt

Réti Sándor cégnél

Deák Ferencz-utca 4. szám alatt

férfi és gyermek-ruhák, valamint finom férfi szövetek kivételes olcsó árakban beszerezhetők.

2170 11-4

Üzletemet február 15-én a Városháza épületébe helyezem át.

Waggon vételnél tele- mesen olcsóbb. 2205 2-30. Egész waggon vételnél tetemesen olcsóbb.

Egyik legrégibb TŰZIFA ÜZLET

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 14-40. sz.

WERTHEIMER VILMOSNÁL

kap ható gyors

és pontos szállításra teljesen száraz. Hántott cserfa, Bükk hasábja, Tölgy hasábja ház- hoz szállítva 1 ÖL 22 K.-ért. Vágott fa többféle nagy- ságban azonnal szállítódik és minden vevő a helyes méretől személyesen meggyőződhetik, lévén a raktár a bel- városban Széchenyi-tér 14. sz. Tűzifa-üzlet Kolozsvárt, Széchenyi-tér 14-40.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota)

Befizetett alaptőke 30 millió korona.

Foglalkozik minden e szakmába vágó műveletekkel:

Elfogad betéteket = takarékkönyvecskékre vagy folyó- számlára. (Giro-conto).	Folyószámla-hitelt = engedélyez értékpapír-fedezet mel- lett, mindenkor a pénzpiac viszo- nyaihoz alkalmazott előnyös ka- matot számítva.
Leszámitol váltókat = sorsolt értékpapírokat, nyereményeket.	Törlesztéses jelzálog = kölcsönöket ad földbirtokra és bérházakra.
Kölcsönt nyújt = értékpapírokra.	

Az intézet különös súlyt fektet a következő üzletágakra:

Külföldi utalványok = (Cheques) eladása és vétele.	3%-os jelzálog sorsje- gyek részlet-eladása a legelőnyö- sebb feltételek mellett.
Értékpapírok , = ércpénzek és külföldi pénznemek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.	Magy. kir. osztálysors- jegyek főelárusító helye.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása. Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek részére nagy költ- séggel épített **Pánczélszobáját** és az abban elhelyezett Magán-pénztárait (Safe deposits) a közönség figyelmébe ajánlván, annak megtekintésére tiszteltet meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák d. e. 1/2-9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

2001 27-50

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.